

[Johan Nielsen.]

I aften er en af mine smukke ungdomsdrømme bristet. Jeg drømte engang om det samfund — det var i mellemkrigsårene, da man lod sig sparke bagi af styrmanden, fordi man var bange for at blive sat i land og slutte sig til de endeløse køer, som stod ved kontrolstederne — som havde bragt os velfærd, det samfund, hvor vore kvinder fik råd til at føde deres børn, det samfund, som havde skoler og børnehaver og vuggestuer og universiteter. Jeg troede, vi havde fået det, og så skal jeg opleve, at i et folketing, hvor vi har ganske vist et meget ringe, men dog et arbejderflertal, skal man behandle et lovforslag, som betyder døden for så mange tusinder, at ingen af os kan forudsige det. Her brast en af mine gyldne socialistiske drømme om velfærdsstaten.

Der er et par stykker eller måske flere i den socialdemokratiske gruppe, der tænker nogenlunde som jeg, jeg kan bl. a. nævne hr. Gorsen. Vi kan ikke medvirke til at fremme dette lovforslag. Vi gør det ikke, fordi vi vil dømme nogen, det er en misforståelse. Vi gør det ikke, fordi vi ønsker straf over nogen, det er en misforståelse. Men vi gør det, fordi vi ønsker et andet alternativ end døden.

Som sagt, jeg kan ikke her i dag, for det tillader tiden ikke, indlade mig på at argumentere, og mange af argumenterne er af en sådan art, at jeg er ked af, at mænd og kvinder, som jeg ellers skatter højt, bruger dem.

**Nyboe Andersen:** Venstres ordfører gav udtryk for, at han talte på vegne af et flertal i venstres gruppe. Jeg vil gerne kort fremføre nogle synspunkter, som deles af et mindretal i gruppen.

Vi er enige med venstres ordfører i den betragtning, at regeringen ikke burde have fremsat et lovforslag om ændring af den nuværende ordning allerede nu. Loven af 1970 gav anledning til alvorlig uenighed her i tinget og til bitter strid i befolkningen, en strid, hvis dønninger stadig mærkes, en strid, som vil blusse op med fornyet styrke, når der nu skal tages stilling til lovforslaget om fri abort. Loven har kun virket i 2 år, og det erfaringsmateriale, som vi har kendskab til, er begrænset i tid og omfang. Der havde efter vor mening været god grund til at

vente et par år endnu, før man havde draget sine endelige konklusioner og eventuelt fremsat forslag om ændring af loven.

Men nu ligger lovforslagene her altså både fra SF og fra regeringen, og vi må tage stilling til dem. For mig spiller det da en rolle, at loven af 1970 repræsenterer en ordning, som næppe kan være det sidste ord i dette spørgsmål. Man må jo nok erkende, at skellet mellem de grupper, der i øjeblikket har helt fri adgang til abort, og dem, der skal have tilladelse, bygger på ret vilkårlige kriterier. Det er heller ikke muligt at udelukke et betydeligt element af skøn i de afgørelser, der træffes af samrådene. Har man først, som det skete for snart mange år siden, som fru Else-Merete Ross nævnte det, opgivet at holde sig til rent medicinske eller dog social-medicinske kriterier og åbnet for sociale eller rent personlige hensyn, så er det faktisk svært at finde et veldefineret, velmotiveret og varigt ståsted på vejen frem til den fri abort inden for 12 ugers grænsen.

Jeg finder stadig, at der er betænkeligheder ved at tage skridtet fuldt ud. Selv om det nok sker meget sjældent, så kan man næppe helt afvise den mulighed, at man derved åbner for abort i tilfælde, hvor ikke kvinden selv, men kun hendes familie eller barnets far ønsker det. På den anden side er der altså også ulemper og vilkårligheder ved den nugældende ordning, og der bindes gennem samrådene værdifuld arbejdskraft, som i stedet kunne sættes ind på at skabe bedre vilkår for dem, der vælger at gennemføre svangerskabet.

Jeg må være enig med de foregående talere, som har fremhævet, at forskellen mellem den gældende ordning og regeringsforslaget ikke er af en sådan principiel karakter, at man kan motivere en modstand mod lovforslaget med etiske eller religiøse betragtninger. Det er vel i virkeligheden sådan, at anfører man stærkt den slags betragtninger, må den egentlige konsekvens være, at man ønsker den nuværende ordning ændret i modsat retning, ændret til en tilbagevenden til de meget snævre kriterier, som lå til grund før 1970, og endda ændret til en meget strengere praktisering af disse kriterier, end man dengang i praksis havde. Der er utvivlsomt både her i salen og ude i befolkningen en del, som i realiteten ønsker en sådan tilbagevenden til tidligere tilstande,